

Előfizetési ár:
 egész évre . . . 8 frt
 fél évre . . . 4
 negyed évre . . . 2
 Egy szám 10 kr

Hirdetések
 6 hasábos petitóban
 7. második 6 s minlon
 további sorért 5 kr.
 NYILTTÉRHEK
 soronként 10 kért vé-
 tetek fel
 Kincstári illeték minden
 egyes hirdetésért külön
 30 kr ártandó.

ZALAI KÖZLÖNY

A lap szellemi részét
 (lett) közlemények a
 szerkesztőhöz.
 anyagi részét illető
 közlemények pedig a
 kiadóhoz bármint
 intérendők:
 NAGY-KANIZSA
 Wlassichácz
 Barmtelen levelek
 csak ismert munkatár-
 saktól fogadhatnak el.
 Késiratok vissza nem
 küldetnek.

előbb: „ZALA-SOMOGYI KÖZLÖNY.”

N.-kanizsai város helyhatóságának nemkülönbén a „n.-kanizsai kereskedelmi s iparbank“, „n.-kanizsai takarékpénztár“, a „zalamegyei általános tanítótestület“, a n.-kanizsai kisdud-nevelő egyesület“, a „soproni kereskedelmi s iparkamara n.-kanizsai külválasztmánya“ s több megyei és városi egyesület hivatalos értesítője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön megjelenő vegyes tartalmu lap.

Tájékoztató kisebb jelentőségű polgári perekben.

(A nem jogrészelt közönség figyelmébe!)

A kisebb polgári peres ügyekben való eljárásról szóló 1877. XXII. t. cz. 1878. év márczius hó elsején lépett életbe. Ezen törvény 34. §-a értelmében a feleknek ugyan jogukban áll magukat ügyvéd által is képviseltetni, de miután a törvény 36. §-ának világos rendelkezése következtében a meghatalmazott által való képviselés folytán felmerült költségtöbblet az ellenfél terhére meg nem állapítható, és az ezen eljárás alá eső ügyek a követelő felet terhelő költségeket el nem bírják, a perlekedő fél saját érdekében fog állani, hogy kisebb jelentőségű ügyében vagy személyesen vagy pedig a törvény által meghatározott megbízottja által járjon el. A törvény 34. §-a értelmében a perben álló fél helyett külön írásbeli megbízás nélkül megjelenhetnek: a házastárs házastársa helyett, a nagykorú fiu szülője helyett v. viszont, a gazdatiszt a helyett, a kinél alkalmazva van a kereskedőség vagy iparossegéd főnöke helyett. A törvény 28. §-a értelmében a panasz szóval, vagy írásban terjeszhető elő. Tekintve azonban azon idővezetése, melyet a panasz szóval való előterjesztése esetére különösen nagyobb forgalommal bíró városokban a panasztevő és illetve iparos vagy kereskedő segéde szenved, és mely azokra nézve, kik a bíróság székhelyétől távol laknak még fokozottabb mértékben forog fenn és különösen tekintetbe véve, hogy nagyobb forgalmu helyeken a panaszt tevőnek vagy helyettesének előreláthatólag néha órák hosz-

zat kellend várnia, míg a sor reá jön és panaszsa felvételük, mindezekből folyólag, különösen a rendszerint több ilyen panaszt emelő iparosra vagy kereskedőre nézve a panasznak írásban való előterjesztése ajánlatosabbnak mutatkozik.

A kisebb polgári peres ügyekben való eljárás alá esnek a törvény 11. § a szerint a következő ügyek:

1. Pénzköveteléseket tárgyzó keresetek, melyek összege járulékon kívül (mint kamat, költség) 50 frtot meg nem halad.
2. Ingóságok vagy munkateljesítés iránti keresetek, ha a kereset tárgyának értéke járulékon kívül 50 frtot meg nem halad.
3. Ugyanezen összeg erejéig a kamatok, életjáradékok, tartási és élelmezési kötelezettségek iránti keresetek, de csakis akkor, ha a főkötelezettség bírói ítéleten, egyezségeen vagy közjegyzői okiraton alapul vagy az adós által kétségbe nem vonatik.
4. A mezai rendőri ügyek 100 frt erejéig.
5. A bérelt laknak (tehát nem üzleti helyiségek) vagy tartozmányainak kiürítése vagy ugyan ezeknek a bérlő részére való átbocsátása iránti keresetek feltétlenül; (vagyis az összegre való tekintet nélkül), lakást és tartozmányait nem képező más bérelt helyiségek (mint péld. raktár, üzlet-helyiség stb.) kiürítésére és átbocsátására vonatkozó keresetek pedig csak akkor, ha az évi bérösszeg Budapesten 400 frtot, más helyen pedig 200 frtot meg nem halad.
6. Haszonbérletek visszabocsátása iránti keresetek, ha az évi bérösszeg 50 frtot meg nem halad.

7. becsületsértési ügyek.
8. A vásári bírósági ügyek az orszá-
 gos és heti vásárok ideje alatt 50 frtig.

9. Megyei igazítási és sommás visszahelyezési ügyek a törvényben foglalt korlátozás mellett.

Telekkönyvi váltó, bányai, urbéri és kereskedelmi ügyek (mint péld. továbbeladás célból vásárolt árúk vételárából származó kötelezések) ez eljárás alól minden esetben kivévék.

I. Ha a kereset tárgya 20 frtot meg nem halad (közsegi bíraskodás).

- a) A kereseti példányra jön egy 12 kros bélyeg.
 - b) A tárgyalási jegyzőkönyvre ilyenkor egy 12 kros.
 - c) Az ítélet hozataláért szintén egy 12 kros bélyeg.
- II. Ha a kereset tárgya 20 frtot meghalad:
- a) A kereseti példányra jön egy 20 kros bélyeg.
 - b) A tárgyalási jegyzőkönyvre egy 30 kros bélyeg.
 - c) Az ítélet hozataláért egy forintos.
- Magától értetődik, hogy a kereset benyújtásánál csupán a kereset levélre eső bélyeg használandó föl, míg a többi bélyegek a tárgyaláshoz rovatnak le.

Az 1878. év február hó 5-én kelt ministeri rendelet 8. §-a értelmében a mezai rendőri ügyekre és a vadak által okozott kártérítési keresetekre vonatkozó eljárás bélyegmentes.

Kimutatás

Nagy-Kanizsa város kapitányi hivatala által 1877. évben tett munkálatok és elintéztett ügydarabok felett.

A városi kapitányi hivatal által az egész évben a személy és vagyoni biztonság a csend és rend fenntartása tárgyában letartóztatott gyanus egyén	1239
Ezek közül a kir. törvényszéki vizsgáló bírósághoz áttételt	23
a királyi ügyességhez	1
a járásbírószághoz	37
idegen hatóságokhoz	6
rendőrleg megfenyítettett	724
teljesített nyomozás és vizgálati utáni egyszerűen elbocsájtott	144
kötött menet levéllel a városból kiutasított	28
N.-Kanizsáról toloncoltatott	276
Más hatóságok által N.-Kanizsára egyén toloncoltatott, kik innen illetőségük helyére továbbítottak	130
Kórházba ápolás végett küldett	285
kik közül 176 bujakkórban, különféle betegségekben szenvedtek 109 en.	
A tárgyalási jegyzőkönyv szerint	1804
más hatóságoktól beérkezett hivatalos megkeresések folytán pedig	1939
összesen	3253
darab intértett a hivatalnál el, hátralékban van 13 drb.	
Bűnügyekben és rögönli nyomozások végett sürgönyözöttett	63
A mezai rendőri ügyekben elintéztett	27
ügy	
Igazolási jegy kiállított	180
Cseledekönyv kiszolgáltattott	120
A cseledekönyv vezetett nyilvántartásba bevezettett	1318
Az iparos segédek nyilvántartásba bejegyezettett	146

TÁRCZA.

A vádlott.

Együtt ül a törvény-bírák
 Tisztes ifjú, Dregé!
 Az igazság mérlegevel
 Kell ma újból mérnie.

Vár parancsolt némasággal
 A kíváncsi néptömeg,
 Hogy mi lesz a vád ítélet,
 Mert a bűne reneteg!

Áll a vádlott szemléltve,
 Látni: melyen szenvedő.
 Borsadály, mi most uralg: a
 Vékos im egy gyenge nő.

Asszony, asszony, mit cselekedél,
 Mondd: kié a gyermek itt?
 Álnokul ki dobta vérszék
 Kingyórtörte tagjait?

Ah! szememre éj verődik,
 Nem, nem, én nem ismerem:
 Zúg a lég, a föld megindul;
 Véget atyja, légy velem!

És a kisdud sírva mondál,
 Hangja oly kiseretes:
 Kie kacso! félremegnek:
 Ápolót, anyát keres.

Mély sohaj kel, majd haragra
 Lobban át az érzelem:
 Rút halál a szivelenre,
 Nincs bűnhöz védellem!

Válld be tetted, átkos asszony,
 Rajad im a sors keze;
 Kébed jég pokol, mely anyait,
 Mint a vad nem érez!

Hah, nem úgy! sival a nőnek
 Vértutót ajkain;
 Menny e szív, egy nap herével,
 Könyvek égnek lángjain!

Özvegyen, beteg soromban
 Jött felém az éshalál . . .
 Koldulék, hogy árva lövegem
 Éite majd könyört talál.

S nem talált, oh emberek ti!
 Nem fogadt senki sem.
 Én tevéem ki, gondolom: így
 Mentre lesz a gyermekem.

Bérem árán, oh nagy Isten!
 Ó enyém, jó emberek!
 Érté nyul most ölbe zárja —
 S földre hull . . . itéljete!

HAJGATÓ SÁNDOR.

A zab-gyerekek.

— Beszélte —
 Irta: Virághegyi.

I.

Egyet mondok, kettő lesz belőle.
 Anyagelvi napjainkban három dolgot tartanak fűdolognak, u. m. 1.) a pénzt, 2.) a pénzt, 3.) a pénzt. Aki est nem bírja, az az életben megvetett, lenézett; aki bővelkedik benne, annak hatalma és tekintélye bízogositva van az élet eszejei ellen. Bizony! szépen ragyog az az arany, meg az ezüst. Ha művelt, fölvilágosult, vagyonos egyének könnyedén sárba tiporják miatta becsületüket, eladják érte lelkiamerüket, s végre belefullnak a legundokabb vétek bűnhődő pusványába, akkor csoda e, ha olyan egyszerű, közönséges embert, mint a szegény János, ki nem részesült nevelésben, ki az

iskolát csak kívülről látta, ki minden emberi érintkezéstől elszigetelve egész nap a ludakat őriste, ha ilyen egyszerű, tudatlan embert elvakított, s a bűn ösvényére vitt. Hej! pedig a bűn utja igen lejtős. Aki egyszer rá lépett az arról vissza nem jöhet. Megy, csuszik rajna, mint a sima jégen . . . S ha vissza is akarna rajta jönni, már nem tud, nem lehet, mert föl-felé nagyon meredek.

De hat ki volt az a szegény János? — Egy magáról megfélekedett asszony erkölcs telenségének gyümölcse. Takargatta, rejtgette mindenki szeme elől becsületlenségének eszégyen-foliját. Mikor már felnőtt akkorára, hogy tudott kenyéret kárni, akkor a szivtlen anya kidobta az erdőbe, hogy veszzsen el éhen, hogy többé soha ne lássa undok bűnének ez ártatlan szalagát. De az ég nem könyörült a nyomorult! Emberek jöttek-ment-k arva; egyik megzánta, fölvette. Gyöngye vállal még el se bírnak a dolog terhet, máris reggeltől estig nem volt szabad pihennie. Ha panaszkodott, ha sirt, hogy nem bírja tovább a munkát, hogy megszakad alata, — egy-tizen korbácsolással állították elszegénykének könnyeit. A sok, selyes dolog megbénította; egyik keze kitért. Többet nem vehettek hasznát, mint fölőleses terhet elkergettek. „Isten hozd!“ helyett az mondák neki: „takarodjál, föl is ut, alá is ut.“ Szót kellett fogadnia, elment. Ment, de maga se tudta, hová meddig? Se apja, se anyja, se rokona! most már nemcsak szegény, hanem nyomorék koldus is volt. Ki fogadja be, kinek kellene egy, munkaképtelen László, egy nyűg? Siránkosága meglágyította egy főváeny ember szivét; befogadta. Anyja bűnének bélyegét arczán hordosta: rut volt. Nem szabadott a

családdal egy asztalnál ennie, nem szabadott veük egy födél alatt laknia; az istállóban evett, ott halt.

Kigunyolták rutját, testi hibáját. Jánosnak nem volt fegyvere ellene; békével kellett tűnie a csatolódásokat. Senki nem fogta pártját. Ha megverték a fiuk, s ezért panaszkodni mert apjuknál, ez vérig ütötte-verte, mért panaszkodik.

Ha végig ment az utcán, a pajkos gyermekek csoportosan kísérték, meghajgálták, ujjal mutogatták rá, a gyonyoros megjegyzésekkel illették rutját, bűnasságát. És nem volt bőve fordulnia, nem volt, a kinek baját elpanaszolja, mert senki se törődött az elhagyott árvával!

Hogy a főváeny ember kimutassa, hogy immár teher a használ, hogy jól tenné, ha odább állna, — szaraz kenyéret dobott neki. Azt is napjában egyetlen egyszer. Ha nem lakik jól, ott a szemédbomb, keresken, kaparjón magának rajta. Elég gazdálán eb el tud axon elődoi. É is talánha leragott csontokat.

U óvregé az a szaraz kenyere is meg sajnálták vele, zord télid-jén elmentek, a házból. Mar emult 10 sőtandó, és az iskolát csak bíróból-nevéből hallotta. Nem tanították írni, olvasni; sem a vallásról, sem az erkölcsről nem volt fogalma. Ugy nőtt föl, akar az oktalan állat.

Mindennek hiányát azonban a legkevésbé sem érezte. Nem mentek előtte tanulság példálval, azt gondolta, hogy ennek így kell lennie.

Az évek multak. Testben növekedett, de szellemileg annyit se fejlődött, mint egy törzseben levő fá.

Tanonok felvételt, és fel-
szabadított 63
az ideiglenesen Nagy-Kanisza
tartózkodásáról vezetett nyilvántar-
tásba felvett egyén 1696
Megjegyzendő miszerint minden
egybe bejegyzettek egy elismer-
vény vagy tartózkodási engedély
szolgálatát ki.
A házalókról vezetett nyilvántar-
tásba házaló bejegyzetett 164
Külső országba szállítandó
nyera termények és szarvas marhák
szállításánál az egészségügyi vasmű-
szelő bizottság által vezetett jegyző-
könyv szerint elintéztetett 142
A vásári bizottság által az or-
szágos és heti vásárokon vezetett
jegyzőkönyvszerint eladott és mind-
járt ártirt marha és sertések száma
összesen 10834 és

esek után a befolyt átiratási díj
614 frt 10 kr. bírásg illetőség bünté-
tés fejében befolyt a szegény alapra
430 frt és 70 kr, mely összeg a városi
pénztárba szállított.
A vezetett jegyzőkönyv szerint
a helybeli kereskedőknek eladás vé-
gét beállított 1075
kilogram lópor.
Az ebjegyekről vezetett kimu-
tatási jegyzőkönyv szerint ebtartási
védjegy 536 db.
másodlati védjegy pedig 130 db.
szolgálatát ki:

A közbiztonság 1877. évben kedvező
lévén csak egy rablás kísérlet történt, a tettes
a városi rendőrség által rögtön letartóztatván,
a helybeli kir. törvényszéki vizsgáló bíró-
ságnak további intézkedés végett átadott; na-
gyobb büntények nem fordultak elő.
Nagy-Kanisza, 1878. február 4-én.
SZAKONYI JÓZSEF,
kapitány.

Elismeréssel köszöljük a kimutatást, mely
tényes tanúsága annak, hogy a kapitányi hi-
vatalt fontos teendői avatott közel által szak-
buzgalmasan vezetett. Óhajjuk, hogy jár-
tassága, avatottsága, szorgalmáról általáno-
san ismert Szakonyi József város-kapitány ur
ez ügynek utoljára meggyőzőesék. Szerk.

Darwinismus az iskolában.

Häckel jeni tanár beszédének ismertetése, melyet
a német természet vizsgálók és orvosok 50-ik ülésén
tartott Münchenben szept. 27-én 1877.

Több egy értésednél, hogy az általános
figyelmet és érdeklődést egy tan sem keltette
fel annyira, egy tan sem támadja meg annyira
legfontosabb meggyőződéseinket, mint az ujonnan
fellépett fejlődés tan (Entwickelungslehre) és az
azaz összekötött bölcseség az egész elvéről
(monistische Philosophie). Mert által minden
kérdések kérdése, azon alap kérdés, min az
ember állása és helyzete a természetben meg-
oldható.

Darwinnak köszönhetjük a fejlődés tan-
nak, mint tudományának behozatalát. Ő volt az,

Beszégedtől libapásztorok. Fisetése any-
nyi volt, hogy még kenyéret is alig futotta ki.
Ha olykor-olykor beukolgot a faluba könyör-
dalmányért, asszal sörpüzték ki mindenün-
nen: „czoki, elég fisetésed van, érde vele.”
Astán hónaspokig se látott emberi lényt.

II.
Egy vasárnap délután egy ismeretlen
férfiival találkoztam az erdő szélén.
— Melyik ut vass Ardára? — kérdés
tőle a vidéki.

János kézzel megmutatta az utat.
— Köszönöm — mond az idegen, felt
erszényéből egy huszast véve ki, hogy a szegény
rogyos libapásztor megajándékozta.

As utas erszényéből aranyak csillogtak
János szemébe. Eláspadt, egés testében ro-
megett, a mintha a föld meingott volna alatta,
egy érsé. Anyira elkélt, hogy még a „köszönöm”
se volt képes kiejteni. Mozdu-
latlanul, szobor merevségű állott helyén,
a huszast önfeledten tartotta markában. Egyszerre
fölríadt, mint aki nehéz, delejes álomból ébred
fól, a jobbra-balra nézetgetett, ha vajjon nincs-e
valaki közelében, aki eltepte volna rettenetes
gondolatát. A fényes huszast hosszasan el-
bámulta. Késsé annyira reskedett, hogy a
huszast kipottyantotta belőle. A ludak gárgáltak,
röpködtek, mintha láthatatlan szellem szavarná
őket. Keszt homlokára nyomta, melyen nagy
veretékcsapokk gyöngyöstek. Feje szédelgett;
csereféle gondolat kavargott benne. Szemeit
mind távolabb meresztette az utas után. Utána
akart futni, de mintha valami útját állta volna
mindannyiszor hirtelen visszahökentek.

As utas eltűnt a beláthatatlan erdő sűrűjében.
János a réteken keresztül-kasul szaladt
utána, magukra hagyva a nyugtalanul gárgoló
ludakat. As erdőben került minden járót, ló-
ki 18 évvel eselőtt, az elődötök ridig jég kér-
gét eloszlatta, átselemülve a világ egységes
fejlődésétől, mely a legnagyobb gondolkodó-
kat, azok ódon Kántot a Góthót, már egy szá-
szad óta foglalkoztatta.
Még 1830-ban egész 1859-ig a termé-
sszotudomány két ága, a földtan (geologia) és
a természetrajz két ellenkező irányban mo-
sogott. Mig a geológiában Lyell azon elve tört
mágnak utat, hogy földünk nem természet-
fölkötti teremtés által jött létre és nem ment át
mysticus eredetű forradalmakon; hanem a
lassu szakadatlan kifejlődés teteleste fel termé-
steszertől fokozatos kibépzés. Addig a termé-
ssetrajzban megállapodás sőt hanyatlás mo-
tatoszott. A föld élő lakóinak fejlődés-törté-
netében a régi ésszerűtlen rege maradt ér-
vényben, hogy az egyes növények, állatok,
valamint az ember, egymástól függetlenül te-
remtetettek és hogy egész sora a teremtenyek-
nek minden eredetű (geneticus) összefüggés
nélkül, egymás után származtak. A két tan kö-
zött létezőt ellentét Darwin által 1859-ben le-
döntött, a geológiában térfogatát nézet javára.
Asóta világos, hogy földünk élő lakói-
nak átváltozása és átalakulása a mechanikus
fejlődés ugyanazon az örök törvényét kö-
veteli, mint földünk maga és az egész világ
egyetem.
Darwin fajok eredetéről szóló tana új
irányt adott az összehasonlító bonctanok és
ontogeniának, az állattannak és növénytan-
nak. Aunak tudásában magyarázható meg a
szerves alakok egymáshoz titokszert viszonya.
A szerves alakok hasonlóság, az átörökítés
(Vererbung) természetes következményeül tük-
nik fel a közös ősalaktól, — azok különféle
sége, a hozsimulás (Anpassung) következmé-
nyéül, a különféle életfeltételekhez. A fajok
eredetéről szóló tan magyarázza csak meg a
természetszerű tünnemzések és tényeket a
paleontologia 2) chorologia 3) és oekologia 4)
csak általa értjük meg a rudimentär szervek
existenciáját; a szemeknek, melyek nem lát-
nak, a szárnyaknak, melyek nem repülnek,
az izmoknak, melyek nem működnek; mint
haszon nélküli testrészek, melyek a cselelt ke-
reszt tant (teleologia) a leghatározottabban meg-
csafolják.
Häckel beszédében kifejti, hogy minő
átváltozások ment át az alaktan (morphologia)
és csira tan (ontogenia) Wolf, Baer, Remack
és Schleiden után. Mindkettőt vívmányul fel-
említi, hogy ha egy tyúk tojást mesterséges
úton költetünk ki, és abból 21 nap alatt egy
csirkét látunk kikelni, ma már nem bámuljuk
annak csudálatos átváltozásait, melyek az egy-
szertű tojáséből a kétlapp gastracihos, 5) et-
től a féreg alaku és koponya nélküli csirához

és innen a többi csira alakokhoz vezetnek,
melyek fokozatosan a hal, hüllő és végre a ma-
dár szervezetet (organisation) mutatják. Mi eb-
ből inkább a tyúk őseinek, esen átváltozások-
nak megfelelő sorozatát következtetjük, me-
lyek az egy sejtű amoebától a gastracihos és
tovább a féreg, koponya nélküli, halak,
hüllők osztályain keresztül, egés a madara-
kig vezetnek. A tyúk csira alakjának fokoza-
tos átváltozása, nekünk hű képet ad az ő va-
lődi őseiről.
Häckel a tudatlansággal vádolja azokat,
kik esen tények ellenében a descendenz-the-
oridnak még bebizonyító okokat is kérnek, de
teljesen visszásan tartja, ha annak exact vagy
pedig tapasztalati bebizonyítását követelik;
mert a természetudomány csak azon része
exact, mely a matematika által alapított
meg, minő a caillagászat, a vegytan, azonban az
élettan (physiologia), alaktan (morphologia) egy
nagy része nem exact és mégis elismert tudomá-
ny. Valamint a történetirő a chronikák, big-
ograpiák és levelek segítségével élénk képét
tárja élénk az elmélet eseményeknek, valamint
az archeolog, aszobrok, feliratok, hieroglyphikák,
házi eszközök tanulmányozása által egy rég
letunt nemzet műveltsége állásáról szerez
tudomást, valamint a nyelvész az összes rokon
nyelvek összehasonlításából azok eredetének
egy közös őt nyelvből leszármazását követ
kertei; ép egy a természetűds a phyloge-
netikus okmány, az összehasonlító bonctan, on-
togenia és paleontologia kritikai kizsákmány
lása által az előmennyek megközelítő ismer-
tère jut. A szerves testek eredetének törté-
netét azért oly kevéssé lehet exact és tapas-
talatlag megalapítani, mint azok társát a geo-
logiát. És ez utóbbinak tudományos értékét
senki se fogja kétségbe vonni.
Csak a tudatlan mosolyog meg azon hit-
tellenül, hogy az alpepek nagyszorú hegylánc-
czai, melyeknek hóval takart gerincei már a
távolról felénk világítanak, nem egyéb,
mint a tenger megkövült iszapja. A réteges
hegyek szerkezete nem enged más-
képen megfektet; és még se lehet exact be-
bizonyítani. Azért, ha a geologia ily hypothe-
siseket felállíthat, anélkül, hogy azon valaki
megtökélnék, mért ne szabadjon a szerves tes-
tek történetének felállításában hypothesisek-
kel élni, de mely éppen azért hypothesis, mert
nem exact, azonban minden más lehetősé-
get kizár.
Häckel ezután átmegy az ember eredeté-
re, és megdölgöttnek látja azon ősergi kérdést,
hogy honnan származott az ember természet-
tudomány értelemben.
Mert ha a fejlődés tan tudományos alapon
nyugszik, egy az ember a gerinces állatok
törzsfájából származik le, az emlős állatok
rendjéből, a majmok osztályából. Linné már
1735-ben az embereket a majmok és denevérek
egy rendjébe sorozta és ha utána a zoologok
közül senki se meréselte az emlősök osztályá-
ból kivenni, egy esen egyhangul elismert
systematicus állás az embernek leszármazását
az állatok ezen osztályából jelenti. (Vége köv.)

1) A lények fejlődéstörténete. Magában fog-
lalja az ébrény tan (embryologia) és a metamor-
phologia.
2) Ólénytán, ősvilágisme.
3) Szerves testek föld és helyrajzi elterjedé-
séről szóló tan.
4) A szerves testek hástártás, életaszokás és
egymáshoz viszonyairól szóló tan.
5) Häckel az ember fejlődéstörténete* mun-
kájában a csira második átváltozását gastracihos
vagy őbélállatnak nevezi.

a boszótokban bujkálódott, mint akinek lelkiét
iszonyu büntudat mardossa.
As utast látta egy csárdába betérni.
Azon vette észre magát, hogy ő is a csárdában
van. Leszűtt aszemére ráhústa kopott, silány
sapkáját, hogy föl ne ismerje.
— Így el egy pohár bort, öcsém — szólta
megas utas.
János nem mert ránézni; őszeszárdkódt
és sivélyos hangokra.
— Nem isom — mormogá János, a vad
tekintete találkozt az utasával. János nem
birta azt kiállni, mélyebben husta a sapkát
aszemére.
As utas fisetett, s elbucszott Jánostól.
János nem tudott szóhoz jutni; reszketteit az
utas éles tekintete előtt. Egyszer csak egy két
érinté durván vállát. János őszeszent.

— Hej, Jancsi, mért vagy olyan szomorú?
Mánsak sincs ám külön sorsa, mint nekéd.
Maradj becsületos, mint eddig, aztán ne busulj,
mert az a jó Isten nem felejtik ám meg a
szegény emberről se, csak legyen becsületet —
szólta hozzá a csárdatulajdonos.
János komoran, hallgatagon bámult maga
előt. Olyan szomorosan sőhajított föl, hogy a
fukar csárdatulajdonos megrázta és félig mosi-
telen alakot, és megkínálta egy pohár borral.
— Isten vele — Isten áldja meg —
susogta János zavartan, s örültként szaladt ki a
csárdából.
As erdőben néhány fiúval találkozott,
kik „bóna kutyá” — „rut Jancsi” gunyjal
halmozták el, s kődarabokkal megbajálták.
Máskor ha a gunyt hallá, visszacufoalta őket,
elkeseredett, s most úgy érzé, hogy a gunyt
megérdemli, hogy nincs jogában visszautasítani.
Nem merie a gunyt visszavágni, a követek
visszadobni.

A nap leáldozott, és János még egy-
szaladt előre, még mindig tiste az a maga előtt
is megfektethet, eddig nem tapasztalt rettegés,
irtózasos vagy. Szüntelenül szeme előtt lebegett,
a sok arany, csabító fényével. Nem tudott
szabadulni azon örült gondolatától, hogy elveszi
tőle, meit ő eszény, igen aszény, neki nincs
kenyere, nincs ruhája, amivel mestelen tag-
jait befödhetné. De az utas nem adja neki;
akkor — — — János itt halálsápadt lett
s ha egy-egy levél megfordult, elborzadva nézett
körökörül, — és kuszott előre a bokrok közt.
A hold széthinté baljóslatu fényét. Olyan
nyomasztó csönd honolt mindenfelé, mint éj
félkor a temetőben.
Egy percze ledől. Arnyékat odavetette
a hold a bokor mellé. Zilált gondolataiból föl-
jedve, saját arnyékát véres szellemnek vélte,
— asmeit előtte sarkájával, rémülten föl-
ugrott és futott e halavány arny élől.
Egy fa alatt halk hortyogást hallott.
Megdölgött. As utas fektét a fa alatt; el-
nyomta az út fardalmá.

Azért sietett lélekcsakadra, hogy elérje,
és most, hogy ez megtörtént, életét adta volna
érte, ha egyszerű ludjai közt teremhetne, ha
ne látta volna azokat a csillogó aranyakat! . . .
A hold vékony felhőfoszlányok közé
bujt, — mintha csak gyászfátyolba burkolódott
volna, — a János szinte megkönnyebbült, hogy
nem láthatja annak fényesét arcát.
Odacsétt az utas mellé. Lélekzelefojtra
körröngött, s kínos tusa után előrántotta kezét.
A távoli kápolna harangja imára kongott;
János a két iszó vasként kiejtette kezéből.
A hold ismét slobukkant kísérletes
arcával. János elismonyodva a fa mögé rej-
tőzködött előre, és a csillagok előtt, melyeket
müdmegannyi áruló szemeknek látott.

A rengeteg őserdő magánya, a titokteljes,
kísérletes halálcsönd elszibaszította agyát. As
alvóhoz rohant . . . egy percze, — és a vér-
től párolgó késtönkivületben dobta a boszótos.
— Megöletem! . . . Gyilkos! . . . Isten
suttogta tompan, egy élve eltemetett kínjával.
Astán lázas sietésgel, reszkelő kezekkel
kiszarta a holt erszényéből az aranyakat, még
egy borzasztó tekintetet vetett a hullára, — és
futott, menekülni akart véres arnyától. De az
őlyvást sarkában volt, s minél inkább futott
tőle, annál jobban tiste
A felhők őszetörölődtek. As eső szakadt
a föld megrázkódtat a menydörgésektől, s az
üvöltő szél itt-ott kitepte a fákat gyökereitől.
De az ádás elemek e bösz harciszáját tulkiál-
totta János lelkében egy rémséges hang:
„gyilkos . . . jaj! . . .” Magához szorította az
aranyakat, hogy elnémítsa azt a hangot, ámdé
az szüntelenül kiáltozta: „gyilkos! gyilkos!”

III.

Mánsap a vásárra menő emberek egy
hullát láttak függő egyik fán. Levették a ki-
kuntatók. Nyolcz darab véres aranyat találtak
keddjébe gyöngyögtelve. János volt. Fel-
akaszottta magát.
Szegény János! Égbekiáltó bünet csakis
nevelésényének a földhöz tapadt nyomorának
lehet tulajdonitanis az igazságos ítélőbíró mejd a
nagyazon meg fogja neki bocskjaitani.
A természet előbb-utóbb megbosszulja
maga a rajta elkövetett sérelmekért, s a
szűlők büneit gyermekeikben ostromza.
Ha a szivtelen emberek számírák és a
társadalomból, azért a tisztító tűr utas beme-
ny abba az édenbe, hol a boldogságot, mit e föld-
dön nem ismer, élvezni örökön örökök.

Helyi hírek.

— A nagy-kaniszai tiszti ősnegyelő
szövetkezet f. hó 10-én tartott III-dik évi ren-
des közgyűlésén a folyó évrre megválasztottak
igazgatóság tagoknak: Op. su Péter, Greger
György, Ondrus Ágoston, Cimponari Dániel,
Donáth Lajos, Horváth József, Tóth István,
Töröcsényi Gyula és Mannhardt Mihály; pó-
tagoknak: Nyuli György, Simon Károly és
Kuthy Emil. Feldgyűlés bizottsági tagok-
nak: Zák Nándor, Kántor Pál és Lendvay József.
Pénztárnok: Sokál József; könyvvivő: Kre-
nauer Lajos. A tagok érdekében jónak látjuk
közölni, hogy az igazgatóság alakuló gyűlése-
en előnként Opreiu Péter, aelőnként pedig Ond-
rus Ágoston választott meg. A rövid előlegek
engedélyezés esentul kizárólag az elők ha-
tásköréhez tartozván a tagok netáni igényeik-
kel bármikor egyenesen hozzá fordulhatnak;
megjegyezvén, hogy az elők a szövetkezet
helyiségében minden keddi napon délután 1—2
óráig hivatalos órát tart. A szövetkezet könyv-
vivője és pénztárnoka pedig a minden hű hat
első napján délután 1—2 óráig tartani szokott
szolgálati időn kívül a nevezett időben meg
minden héten keddi, csütörtök és szombati na-
pokon a tagok igényeinek kielégítésére külön
hivatalos órát tart.

— A csaktornyal kir. járásbírószághoz
irnokká nevezte ki Gorzó János n.-kanizsai lak-
ost és Kesztihyról Plichta Ferencz irnokot
helyezte át ugyaoda az igazságügyminis-
ter.

— Kéréslem. Zalamegye évkönyve-
czimű kiadványt rendeztem sajtó alá, és ér-
deemben tisztelettel fellektem a megyében élő
társulatok, minden rendű egyetlek t. előkeit,
hogy az előkés, választmány nevérszt, az
alakulási időt a minden oly körülmény leírását,
mely az egyesület életét, célját tuntueti elők
mihamarább, legkésőbb f. évi ápril végéig
hozzám küldeni sziveskedjenek. Magában fog-
lalja az évkönyv, Zalamegye közigazgatási, a
megyében levő állami hivatalok tisztikara név-
sorát, iskolák, közintézetek sat. lehetőleg hír-
leírását. Nagy-Kanisza, márcs. 15-én 1878.
Bátorfi Lajos szerkesztő.

— Nagy-Kanisza város tisztújítása
nem márcs. 28, hanem 26-án történt meg.

— As I. nagy-kaniszai kereske-
delmi ifjak önképző egylete 1878. évi márczius
20-án „Korona” szálloda nagy termében az
egyleti könyvtár javára sárkörű táncszekerét
rendez. A meghívó mára át nem ruházható, és
jegyválasztási előmutatandó. Belépti jegyek
kaphatók: előre a dohany főtőzsében és este
a pénztárnál. Belépti díj: személyenként 60 kr.
családgyj 1 frt 50 kr. Tekintvén a célt,
melyre a vizgalmó tista eredménye fordították,
szives felültesetek közzönettel fogadtatnak.
Kezdeté 9 órakor.

— Felhívás az utazó közönséghez. A
Ludapesti „Haladás” czimű szabadközművesi-
páholy által kezdeményezett olvasott újság-
könyv gyűjtése, a nyilvános kórházban fekvő
betegek számára, már eddig is a legörvendese-
bb eredményekhez vezetett. A testi bajokban
 szenvedők az olvasásban találnak szellemi eny-
hítés és üdülést. A vasuti igazgatóságok már

